

JAK SI STROMY VOLILY KRÁLE

Soudců 9, 8-19

Podobenství, které jsme si četli, je smutné a hořké, ale je také nadějně. Nadějně je proto, že odhaluje pravdu, skutečný stav věcí. Je nadějně i tím, že bylo prosloveno prorokem tváří v tvář králi, který se násilným a krvavým činem zmocnil vlády ~~K/KZV/KZB~~ a rovněž je nadějně tím, že veruje. Dříve než se budeme dále zabývat tímto podobenstvím a než si ukážeme, jak souvisí s naším dnešním tématem, vrátíme se trochu zpátky.

V době, kdy Židé už vyznávali jednoho Boha - Hospodina, stvořitele nebe i země, okolní národy věřily v tajemnou a démonickou moc přírody. Uctívaly a zbožňovaly boha slunce, měsíce, hromu, moře atd. Znáte to asi hlavně z řecké mytologie. Židé se přírody a přírodních živlů nebáli, ale báli se jen Hospodina. Oni se mnohdy také báli, ale proroci je v každé generaci vždy a znova vyzývali a volali k tomu, aby dodržovali smlouvu, kterou uzavřeli s Hospodinem, že Hospodin bude jejich bohem a oni jeho lidem. Příroda pro ně ztratila svou démonickou podobu a stala se Božím stvořením. Byli Bohem ustanoveni, aby přírodu - moderním slovem životní prostředí - obdělávali a střežili. Smlouvou a zákonem - Desaterem - získal na hodnotě také člověk, člověk jako účastník smlouvy, Boží obraz, obdělávatel a ochránce přírody.

Ježíš vztah k Bohu a bližnímu prohlubuje a proměňuje. Ve dvojím přikázání lásky nás učí, že Boha máme ~~8/8/8/8~~ milovat naprosto a bližního jako sami sebe. Ježíšův vztah k přírodě je přátelský a laskavý. Z přírody bere hodně příkladů pro své podobenství. Dokonce nám ptáky ~~K//~~ a květiny dává za vzor pro jejich prostotu a skromnost. A jestliže nám říká, že Bůh chrání každého vrabečka, má na mysli, abychom dělali podle svých možností totéž. Je ale třeba mít na mysli stupnici důležitosti: Bůh - člověk - příroda.

Vrátíme se k našemu podobenství. Tyranská vláda, která se většinou dostane k moci tak, že nepřátele a odpůrce pobije a ostatní si zotročí, byla v tomto případě zvolena, mohli bychom říci d mokraticky, ale v okamžiku, kdy se zmocní vlády, se začíná chovat d despoticky a nevládne důvěrou, která jí byla nabídnuta, ale traxhem a hrozbou zničení všeho.

Dnes se obecně hovoří a píše o katastrofální ekologické situaci, v níž se necházíme. Ale málokdy se setkáme s tím, že se hovoří také o příčinách této krize, jak došlo k tomu, že máme znečištěné ovzduší, nekvalitní pitnou vodu, zaručně závadné potraviny atd. Máme se tím jako křesťané zabývat? Nemá se počkat, až ti vyřeší někdo povolanější? Dás se s tím vůbec něco dělat? Vzniká mnoho takových a podobných otázek a dnes bychom se měli snažit ně ně odpovědět. Jsem přesvědčen, že bychom se měli především ptát: Neptáme se příliš pozdě? Nepřicházíme s ekologickými problémy jako s křížkem po funuse? Neprovinili jsme se jako českobratřští evangelíci, když jsme k těmto naléhavým problémům ještě nic kloudného neřekli, ani se nesnažili nic s tím udělat?

Chtěl bych říct, že pokud vím, tak jeden z prvních, kdo u nás mluvil o ekologických problémech, byla paní profesorka Komárlová. Slyšel jsem ji o nich mluvit ve svých 10 letech v roce 1969 v Prosetíně. Významným činem v této oblasti rovněž bylo, že Čahrta 77 vydala v roce 1977 ekologický dokument a zde poprvé uveřejnila čísla a údaje, které byly do té doby pro veřejnost nedostupné.

Myslím, že naše země je těžce poznamenaná kolektivizací, budováním těžkého průmyslu, kácením velkých ploch lesů, rozorováním mezí v padesátých letech. Naše společnost je neméně těžce poznamenaná popravami vězňů stovek a tisíců de okratů, křesťanů - převážně katolíků - i nepohodlných komunistů. K lidem i přírodě se přistupovalo uzurpátorsk

a násilnický. Zbožňoval se a uctíval člověk budovatel, dobyvatel a vládce bez ohledu na následky. To vše se opakovalo, tentokrát naštěstí bez poprav, v letech sedmdesátých, kdy byl po sovětské invazi restaurován režim založený ne na důvěře, ale na strachu. Už nám končí léta osmdesátá, hodně se píše a mluví o ekologii a v souvislosti s přestavbou i o demokracii, ale k obojímu chybí věrohodnost.

Ekologie potřebuje demokracii. Proč? Protože aby byla účinná, musí jít ruku v ruce s veřejnou informovaností. Stejně jako lékař nemůže léčit, pokud neví kdo a jak je nemocný, nelze např. čistit ovzduší, pokud nevíme, že je znečištěné a kým a čím bylo znečištěno. A druhou věcí je, že občan, aby mohl ovlivnit např. čistotu ovzduší, musí mít možnost ovlivnit rozhodnutí podniků a státních úřadů v této záležitosti. K tomu potřebuje svobodný tisk, poslance, který se nebojí vystoupit s nepřijemnou kritikou, mít možnost zvolit toho, ke komu má důvěru, přidat se ke straně, která chce špatnou situaci změnit a zlepšit. T.G. Masaryk říkal: Demokracie, to je diskuse. Ne monolog. Lze věřit řečem o demokracii, když ani státní úřady, ani žádná strana ani organizace Národní fronty nevstoupily do diskuse s Chartou 77, která už 12 let sleduje porušování lidských práv v naší zemi, s Nezávislým mírovým sdružením, Demokratickou iniciativou, Hnutím za občanskou svobodu a dalšími nezávislými skupinami, které přicházejí s návrhy apodněty, jakxx se dostat ze slepé uličky. Naopak jsou členové těchto skupin různě šikanováni, pronásledováni, či dokonce vězněni.

Ale neztrácejme hlavu. Nevzdávejme se. Mějme na paměti slova apoštola Pavla: "Bojuj ten dobrý boj víry!" Vždyť tyto otázky souvisí i s naší várou a naším vyznáním. Je třeba se pít po pravdivých informacích a zveřejňovat je. Vždyť Ježíš říká: "Poznejte pravdu a pravda vás vysvobodí" a "Nejprve hledejte pravdu a spravedlnost, to ostatní vám bude přidáno". Poznání a odhalení pravého stavu je prvním krokem k nápr. ě. Rovněž můžeme doufat, že Ježíš bude při nás v tomto zápase. Každý z nás může začít u sebe a u svého nejbližšího okolí. Je třeba začít změnit myšlení, tím, co Ježíš nazývá pokání, a pak můžeme doufat, že Bůh sám ukáže další cestu.

Amen

/Biblická úvaha na zahájení konference delegátů mládeže ČCE/

Martin

§§§§§§

JOSEF BOUČEK: TATÍNEK MÁ CENU

Náš referaat se zúčastnil představení Chebského divadla v Mariánských Lázních v divadle N.V. Gogola v domnění, že uvidí komedii otom, že za určitých okolností se ukáže, že tatínek k něčemu přece jen je. Ukázalo se, že jde o aktuální společensko-kritickou hru o rodině pracovníka chemického výzkumného ústavu, který dostal cenu a při přípravě oslavy této ceny se v rodině ukážou dávné problémy a celá rodina se rozkládá morálně. Přesto, že herci Chebského divadla a jejich režisér se pokusili sehrát tuto spíše tragickou hru groteskně, přece jen určité problémy před diváky vyvstaly s jistou živostí. Ke hře a jejímu uvedení se ještě vrátíme.

JAK JSEM ZAMKL ARABA /minifejtón/

Na podvodní masáž /subakválnú/ jsem přišel pozdě a sestřička /lazebnice/ mě vykávala do rozpisu, kde mi napsaly dány novou hodinu. Není divu, že když jsem šel na masáž, zapomněl jsem si vytáhnout klíč a vzít s sebou. Oblečen jako říman v toze vrátil jsem se a u čísla 10 jsem zamkl a vzal klíč a dal se klidně proudem vody masírovat. Po návratu do štany mne však překvapilo, že z mé zamčené kabiny někdo tiše poklepává na dveře. Ale odemknout nešlo. Otočil jsem a s hrázou jsem pohlédl do kabiny číslo 9 - visely tam pokojně moje věci! Zavolal jsem lazebnici a řekl jsem jí, co se stalo. Nevěřily mi, že tam někdo je, poněvadž i na jejich zvolání: "Je tam někdo?" nebylo z kabinky nikoho slyšet. Zkoušely klíč od 9. a znovu zase od 10. Vyzýval jsem pomyslného obyvatele,

Tomáš Bísek
Cumbernauld

Mariánské Lázně, 10.12.1988

Milá Daniela, milý Tomáši,

děkuji Vám za dopis, na který bych rád odpověděl, ale půjčil jsem ho svému hostiteli tady v lázních, který mi na oplátku půjčil psací stroj, a tak Vám zatím povím něco o všech našich, kteří jsou právě dnes pěkně pohromadě v Jaroměři, kde slaví náš Honza své 32.narozeniny, resp. bude slavit spolu s československo-sovětskou smlouvou o spojení atd. z roku 1943, totiž 12.12. Tedy je tam Jiří, tatínek Honzův, ochotník a recitátor, trochu letos stoná, teď funguje v Jaroměři jako rodinný senior, jinak ještě při penzi vypomáhá v Karos, továrně. Milena tam je až týž den jako já do lázní, tj. 29.11. V tomto týdnu tam přibyl Martin, vychovatel učňů firmy Stavby silnic a železnic, měl vést Danička, Daniela, jemuž bylo 22.11. rok, ale je to statný mládenec, který si vykračuje a leccos vymucuje. Jana, jeho maminka, do mateřské numerické matematiky na fakultě co asistentka /místo bylo jen zástup, takže zaniklo/ měla v pátek být svědkyní na svatbě a pak doerzít ze ní. Mazitím také měl přijet Jirka, který si udržel pozici ve III.ročníku ovšem za předpokladu že udělá příslušné zkoušky za II.ročník, řečtinu měl za 1 a teď má vypuknout hebrejštiny, pak bude také dělat angličtinu. Hebrejšky umí slušně a vážně uvažují, zda jsem kdy uměl tak číst a rozebírat jako on. Spolu jsme čtli 6 veršů, on z Kittela a já z Krelických. Modinu. Exodus 3.

V Jaroměři ovšem byla Aninka s dětmi - podle mých informací Honza měl čekat Martina s Daničkem 8.12. přechovávat je v kanceláři ?? či jak se to v jejich výzkumáku označuje a pak je doposvedit do Jaroměře.. Děti jsou už velké, tj. Honzíkovi už bylo tři a půl, začíná pěkně formulovat své myšlenky a své pozorování, poslední velký zážitek byl Mikuláš, to se ho ještě musím vyptat. Pohybové výborně i jinak čilá je Věruška, které bylo jeden a půl už v listopadu, na její pokřty jsem věru zvědav, pojedou tam na vánoce po návratu z lázní, budeme vánoce slavit u našich. /Minulou nedělí byli v Semonicích všichni na rodinném odpolední, připravoval to Ivan Ryšavý a hlavní slovo a malbu /snad velblouda/ měl Pavel Rejchrt, který má blízko Semonic chalupu s ateliérem, bydleli tam přece Rejchrtovi.., i když snad jinde, nezáleželo-li bludy.

U nás v Brně pokračuje spolupráce s přáteli, které znáte a někteří další se připojili. Nejblíže jsme stále s Jar. Mezníkem, velkou oporou je Jar. Šabata, s Jiřím a Bronou máme společně chatu, ale nevidíme se s nimi tak pravidelně jako s ostatními, k nimž teď nerozlučně patří Dušan Slávik ze Slovenska /je trochu starší než my, teď tu byl dva dny a měli jsme tu rozpravy ve dvou i více/, který žije v Brně, dále Honzík Šabata s Marcelou /Broninou sestrou/, mladý Vydřák a mn. dalších. Také tu máme přípravný výbor Masarykovy společnosti, kde vedle Dušana a Jarke M. je výraznou osobností Milan, býval tu děkan fil. fak. a prorektor univ. Masarykovy /J.B.Purkyně/. Zvláštností je přítomnost p. Podsedníka, je o tři měsíce mladší než paní prof. K., ale také mu už bude 86. Ona se výborně drží, ale paní prof. se vypraví jednou za čas, byla na výborné diskusi o T.G.M. a měla skvělý příspěvek. V Brně bolestně chybí Václav Kalus, ona si vede statečně, ale sbor je nad její síly, uvažuje o odchodu z fery. Jejich Eva si brala Boris, když se dal před 5 lety pokřtít, byl mu Martin za kaotra. Boris přivedl zase ke křtu a konfirmaci Míšu Undeho, jehož rodiče byli u nás nedávno prohodit xx naše a jejich 4denní zkušenosti. Při diskusi o Janu Husovi od E.Kantůrkové jsme se viděli i s básníkem Skácelem, Janou Nechutovou a lidmi z fakulty. /Na univ si dobře vedou studenti pokouší se o ježatý časopis Revue 88/. Také jsou pokusy o směřovanou spolupráci, ač se všude vynořuje nový konfesionismus kromě

letničních a evangelikálů různého typu. Jarek si vede dobře, ale zdá se mi více zahleděn do theologické práce, ztratil jsem také některé pracovní kontakty, podobně tak s Evou a Milanem Mrázkem. Více jsem se viděl s farářem Slárou, vyprávěl nám v Mas.společnosti o rodině M. a zvláště Revillodové /písmenka si srovnajte, ano?/. Mladí Slámovi jsou teď také v Brně, což je pro Brno zisk. Na penzi je v Brně také Ilko Staněk, mají už třetí dítě v Kanadě /Davida se ženou a dítětem/.

Při referátu o Jaroměři jsem zapomněl, že když šla poprvé Jarmila Borecká s její Věruškou do poradny, šla Anínka s ní. Jarmila je rozená Dvořáková a jsou teď v Semonicích na staré faře, či jak se to tam říká, co je archiv. Jestli tomu všemu dobře rozumí? A její muž je syn Boreckých, co jsou v Nuzlicích..., ale to jistě víte.

Nevím, Tomáši, zda je dost šťastné to srovnání porodu se vznikem republiky. Přece jen ten porod je v takové jiné roční než založení samostatného státu, souvis se stvořením, přírodou, samozřejmě že porod člověka i podle Ježíšových slov je čímsi výjimečným, ale není to lidské dílo. Jistěže vznik národa také ne - ale jeho uvědomění se, to co oznamuje dost nešťastně za "donošení" je výsledek kulturního úsilí a pak politické práce. Necítíš ten rozdíl? Přece výraz politické stránky porodu zní podivně až podivínsky, ač každý uzná, že s politikou souvisí. A politické dotvoření národního obrození je velké logické téma! Masaryk jako gynekolog? Ovšem "techné maiutiké" ta "babická umění" u Sokrata je velká věc, ale je to spíše obraz filosofa, který ví, že jen pomáhá Slovu /řeči/ či ideji na svět. Přece jen byl Masaryk sokratovský typ, ale také aristotelský a měl Patočka pravdu v tom, že že byl jeden z mála filosofů na světě, který založil stát. Že by mu pomohl na svět jako dítěti? Zcela nesprávné se mi zdá formulace, že středoevropská velmoc /k čemu ty pacičky? Rakousko-Uhersko byla skutečná velmoc! / se rozpadla a tím přivedla skutečnost, že jsme se narodili. Necítíš tu základní myšlenkou nejasnost a neujasněnost? Přece lidově říká o ženě, že se "rozšypala", ale je to nedůstojné označení porodu. A což bylo Rakousko-Uhersko naším otcem nebo matkou? To snad ne! Byl to smluvní vztah, prvního Habsburka zvolili stavové svobodně, ale pěkná řádka Habsburků na to zapomínala a to byl také jeden z důvodů, proč jsme Habsburky odmítli. Podařilo se o tom přesvědčit i Wilsona a západní členy Dohody, to byla pěkná fuška! Masaryk a Beneš byli spíše dělníci a xšťefánik jim dělal propagandu po salonech a po vyslanectvích a mezi generály díky svému astronomickému věhlasu. Vidím to tedy jako dílo, dovršení obrozené práce. Ta politika nebyla mravnější než dnes, ale věnovali se politice vynikající lidé a providentia Dei měla úspěch, vystoupili šťastnou chvílí a vydatně jim k tomu přispěli bratřiči polem pracující - legionáři! A domácí odboj! A domácí politická reprezenatce, napsal teď o tom dobrou knihu Jan Galandauer, komfärmand Honzy Pokorného /už v 10 ho opravoval, když dělala pan farář chyby v historii/, syn básničky Jarmily Urbánkové... Jmenuje se "Vznik Československé republiky 1918" Kromě toho vyšla krásná publikace od něho s obrázky "T.G.Masaryk a vznik ČSR", na se stála fronta a lidé se chodili znovu a znovu ptát do Melantrichu, až začali slibovat dotisk. Mezitím to ale oficiální kritika odmítla, tak jsme toho žádostkřiví. Je to dobrý učební text pro VI. třídu ZŠ, měli bychom to x opatřit Vaším dětem..

Rádi jsme čtli o Vás všech, ale to spíše v přednázejících listech, zde jsme s láskou čtli o lososu a řekách a nadějích tím vším symbolizovaných...

Milí Biskovi, starší i mladší, mějte se tam pěkně o vánocích a dobře vstupte do nového Léta Páně, ať je pro nás všechny milostivé. Rok 1988 byl těžký, pro nás mimomárně se všemi těmi pohřby, ale zřejmě se čas otočil, aby oponou trhl, je zřejmé, že už cuká, cuká - můžeme asi tomu všemu napomoci se vším vědomím toho, kdo je Pánem časů i dějů a bez jehož vůle ani vlasek nám nikdo nezkriví na hlavě či jak to stojí psáno v těch symbolických knihách. Těšíme se na další dobré zprávy od Vás i o Vás.

Váš

za celý klan Šimso-Hrdků